

PROVINCIALE STATEN VAN GRONINGEN
VERGADERING VAN 2 FEBRUARI 2022 (DEEL II)

Inhoud

1. Opening, welkom, mededelingen en installatie nieuw Statenlid	2
2. Regeling van werkzaamheden en vaststelling agenda	3
3. Digitale hoofdelijke stemmingen over de amendementen, moties en voordrachten.....	4
4. Hamerstukken.....	11
5. Ingekomen brieven	12
6. Notulen voorgaande Statenvergaderingen van 10 en 17 november 2021	12
7. Sluiting	12

PROVINCIALE STATEN VAN GRONINGEN VERGADERING VAN 2 FEBRUARI 2022 (DEEL II)

Voorzitter: de heer F.J. Paas

Griffier: mevrouw H. Engels-van Nijen

Aanwezige 43 leden Provinciale Staten: mevrouw A.H. Bakker (SP), de heer N. Bakker (VVD), de heer M. Baldew (PvdA), mevrouw P.H. Benjamins-Van Oudheusden (D66), de heer E.J. Bennema (VVD), mevrouw S. Bennett (GroenLinks), de heer J. Bergsma (CDA), mevrouw P. Blink (Groninger Belang), de heer B. de Boer (GroenLinks), de heer J.T. Boonstra (CDA), de heer R.H. van der Born (ChristenUnie), mevrouw T.M. Donker-van der Vinne (ChristenUnie), de heer J.B.G. Elshof (D66), de heer C.M. Frenay (SP), de heer F.B. Geijtenbeek (ChristenUnie), de heer P.J.H.M. Gerrits (D66), mevrouw I. den Haring (PvdA), de heer H. Haze (Groninger Belang), de heer H.H. Hensen (SP), de heer J.H. ten Hoove (50PLUS), de heer R. Joling (PvdA), de heer A.J.M. van Kesteren (PVV), de heer L.E.J. van der Laan (Partij voor het Noorden), mevrouw J. Lesman-Veenstra (SP), de heer H.A. Marquart Scholtz (Ons Groningen), de heer H.A. Meendering (GroenLinks), de heer M.K.R. Miesen (VVD), de heer A.J. Nolles (GroenLinks), de heer D. Osseweijer (Forum voor Democratie), de heer R.J.E. Pestman (BV NL), de heer D. Ram (PVV), de heer P. Roemers (PvdA), de heer A. Schmaal (Groninger Belang), mevrouw H.T. Siersema-Orsel (GroenLinks), de heer G.J. Steenbergen (ChristenUnie), mevrouw R.C. ten Veen (GroenLinks), de heer R. Visser (PvdA), mevrouw J.C. Voerman (PvdD), de heer J.W.E. de Vries (Fractie GO), mevrouw M.J. Vulpes (VVD), de heer B.J. van der Werf (Forum voor Democratie), de heer R.W. de Wit (CDA), de heer A. Zwart (Partij voor het Noorden)

Afwezig: ---

Aanwezige leden Gedeputeerde Staten: de heer T.R. van Dekken, mevrouw F.Q. Gräper-van Koolwijk, de heer H.J. Hamster, mevrouw M.K. van Hoorn-Van Dulleman, de heer I.J.J. Rijzebol, mevrouw E.M. Wulfse

Afwezig: ---

1. Opening, welkom, mededelingen en installatie nieuw Statenlid

De VOORZITTER: Dames en heren, hartelijk welkom. Ik open de vergadering.

We kunnen constateren dat we een quorum hebben. Zijn er mensen die zich afwezig hebben gemeld? Niemand, hè? Nou, dan hebben we een volle bak.

Voordat ik de agenda met u ga doornemen – dat komt namelijk straks wel – zou ik graag eerst willen dat we een nieuw lid bij de Staten gaan toelaten. Even een korte inhoud van het voorafgaande: Mevrouw Van Hoorn is toegetreden tot het College en in haar plaats heeft het centraal stembureau mevrouw Ten Veen benoemd als Statenlid. Zij is hier in de zaal. Het geloofsbrievenonderzoek is al verricht tijdens de Statenvergadering van eerder vandaag en wel door de leden Benjamins, Van Kesteren en Frenay. Zou ik de voorzitter van de commissie voor het geloofsbrievenonderzoek mogen vragen om de uitslag met ons te delen? Want dan kunnen we verder.

Mevrouw BENJAMINS (voorzitter commissie onderzoek geloofsbrieven): De commissie heeft het onderzoek naar de geloofsbrieven uitgevoerd. De commissie heeft het volgende geconstateerd. Mevrouw Ten Veen heeft de benoeming van het centraal stembureau geaccepteerd. Zij heeft geen onverenigbare openbare betrekkingen en uit het uittreksel uit de Basisregistratie Personen blijkt dat mevrouw Ten Veen de Nederlandse nationaliteit bezit en in de provincie Groningen woonachtig is. De commissie is van mening dat niets de toelating van mevrouw Ten Veen tot deze Staten in de weg staat.

De VOORZITTER: Dank aan de commissie voor geloofsbrievenonderzoek. Dan vraag ik mevrouw Ten Veen om bij mij te komen te staan, bij de statafel hier in de Statenzaal. Dat kan inderdaad het beste zonder mondkapje.

Dan neem ik nu de eed af. U hebt aangegeven dat u de eed wilt afleggen. Ik lees u de tekst voor en als ik ben uitgepraat, kijk ik u vragend aan en dan zegt u: 'Zo waarlijk helpe mij God almachtig.' Daarbij steekt u uw rechterhand in de lucht. [Hierna neemt de voorzitter de eed af bij mevrouw Ten Veen, die hierna formeel benoemd is als lid van Provinciale Staten van Groningen.]

Dan feliciteer u met uw benoeming en toelating als lid van Provinciale Staten, met een feestelijke *coronaproof* boks. Welkom!

Dan schors ik de vergadering. Normaal zou hier een lange rij ontstaan van mensen die u willen feliciteren. Ik geloof dat het nu alleen uw fractievoorzitter is met een eenzame bos bloemen. Als u daarna achter een beeldscherm gaat zitten, dan kunt u meteen als volwaardig Statenlid meedoen met de stemmingen straks. De vergadering is geschorst.

[Schorsing]

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

2. Regeling van werkzaamheden en vaststelling agenda

De VOORZITTER: De agenda van vandaag: wat ons te doen staat, is een bekend ritueel. Dus voor de geroutineerde Statenleden bevat hij geen verrassing, afgezien dan van de uitslag van de stemmingen.

Inventarisatie ingediende amendementen en moties Statenvergadering 2 februari 2022 (deel I)

De VOORZITTER: Wat ons te doen staat, is dat alle moties die zijn ingediend in het hybride debat van eerder deze dag, nu nog opnieuw moeten worden ingediend, om onderdeel te kunnen uitmaken van de stemming van vandaag. Dus dat doe ik door per fractie te vragen naar de titels van uw motie of moties en amendementen en het bijbehorende besprekspunt. Dan ga ik alleen bij de fracties langs waarvan ik weet dat ze een motie en/of amendement hebben ingediend en dat die niet zijn ingetrokken of aangehouden. Ik kijk eerst eens vragend naar D66.

De heer GERRITS (D66): Wij hebben een amendement met nummer 28 ingediend bij de Referendumverordening behoort. En het heet 'Kiesrecht referendum vanaf 16 jaar'.

Mevrouw SIERSEMA (GroenLinks): Wij hebben ingediend amendement 29 met de titel 'Referenda voor de hele provincie', ook bij de Referendumverordening.

Dan hebben wij nog een motie ingediend met nummer 371 'Beter beheer voor Nationaal Landschap Middag-Humsterland' en een motie 372 met als titel 'Van sloot naar slotgracht'.

De heer RAM (PVV): Wij hebben een motie 370 ingediend 'Stop het circus' bij agendapunt Roodehaan/Stainkoel'n.

En we hebben ook nog een motie ingediend 'Uit de stikstofcrisis (2)', bij het punt 'Brief: Propositie stikstof en natuur'. Daarin is het geconstateerde over de RIVM-modellen geschrapt. Dus dat is een nieuwe (aangepaste) motie die we hebben ingediend, met nummer 375.

Daarnaast is er nog een motie die we hebben ingediend met nummer 377, 'Er begint een realistische wind te waaien', bij het agendapunt over het klimaatbeleid.

Mevrouw VOERMAN (PvdD): Wij hebben ingediend onder 'Propositie stikstof en natuur' motie 373 'Provinciaal handelingsperspectief vermindering dieren aantallen veehouderij'.

De heer De WIT (CDA): Ja, wij hebben één motie ingediend: motie 376 'Voorkom sluiting kindhartchirurgie UMCG' bij het gelijknamige agendapunt.

De VOORZITTER: Daarmee is de selectie compleet. Dus op de stemlijst staan nu twee amendementen en zeven moties – hartelijk dank. Motie 374 is ingetrokken door de indieners voor de nieuwe versie onder nummer 375. Deze moties en amendementen maken nu onderdeel uit van de beraadslaging. Dat laatste is een groot woord, maar in ieder geval van de stemming in deze vergadering.

We hebben aan het eind nog de hamerstukken, waaronder nog de aanwijzing van twee gedeputeerden als lid en als plaatsvervangend lid van het Algemeen Bestuur van het Waddenfonds. We hebben vanmorgen ook afgesproken, om onszelf een schriftelijke stemming te besparen, dat dit besluit bij acclamatie kan worden genomen. Ik check nog even of u dat nog steeds zo vindt. Ik hoor geen bezwaren, dus dan doen we dat zo.

In het presidium is vorige week aangekondigd dat vandaag een besluit zou voorliggen over de eenmalige verruiming van de maximale reserve uit de fractiekostenbijdrage. Ook die staat bij de hamerstukken. Tenzij u zegt dat die daarvanaf moet. Dan gaat die als zodanig door.

Dan heb ik nog een kleine correctie op het besluit bij het instellen van de Auditcommissie in december. Daar is per vergissing de naam van de heer Gerrits in de besluittekst blijven staan. Ondanks zijn aankondiging, heeft hij aangegeven om na zijn werk voor de kwartiermakerswerkgroep juist geen zitting in de commissie te willen nemen. We kunnen hem niet dwingen, dus dat moeten we straks even rechtzetten met een extra Statenbesluit.

Dat is straks. Kunt u instemmen met deze agenda?

[Conform besloten]

3. Digitale hoofdelijke stemmingen over de amendementen, moties en voordrachten

De VOORZITTER: Dan werken we nu aan de hand van de stemlijst zometeen de stemmingen hoofdelijk af in twee stemronden. Per stemronde ga ik vragen of u behoefte hebt om een stemverklaring af te geven. De eerste lijst betreft de amendementen en de moties – dat is de langste lijst – en daarna hebben we een aantal voordrachten.

Dan nu eerste de stemverklaringen. Ik stel u in de gelegenheid om die af te geven bij alle amendementen en moties. Nogmaals: het is niet verplicht om een stemverklaring af te geven. Als uw stemming in geen enkel opzicht verrassend is vanwege uw woordvoering, dan blijkt het ook wel uit uw woordvoering. Ik ben als eerste bij de fractie van GroenLinks. De heer Nolles?

De heer NOLLES (GroenLinks): Ja, ik heb één stemverklaring bij motie 373 over stikstof van de Partij voor de Dieren. Wij zijn blij met de woorden van de gedeputeerde dat we hem niet horen zeggen dat vermindering van het aantal dieren niet aan de orde is. En we zijn blij met de constatering dat vermindering van dieren zeker landelijk een serieuze optie is die op tafel ligt. Wel willen onze instemming met de motie van de Partij voor de Dieren toelichten met een stemverklaring. Dat het verminderen van het aantal dieren in deze context geen doel op zich is, maar dat het in deze context primair gaat om het verminderen van de stikstofdepositie en het creëren van stikstofruimte, bijvoorbeeld ter legalisering van PAS-melders.

Mevrouw DEN HARING (PvdA): Ik heb twee stemverklaringen, eentje bij motie 370 'Stop het circus!'. Wij zijn van mening dat we de gemeente het vertrouwen moeten geven dat zij hier een goede afweging in zal maken. Daarom zullen wij tegen deze motie stemmen.

Dan heb ik ook nog een stemverklaring bij motie 371 en 372. Wij weten hoeveel waarde het Westerkwartier hecht aan Middag-Humsterland en hebben er veel vertrouwen in dat zij er samen zuinig op zijn. Wij zullen daarom dan ook tegen beide moties stemmen.

De heer OSSEWEIJER (FvD): Eventjes één punt van orde. Ik ben heel benieuwd hoe dat werkt. We hebben al eens eerder een splitsing gemaakt in een amendement, omdat die van invloed kan zijn op de verdere besluitvorming c.q. waar je voor of tegen bent. Het gaat in dit geval om de amendementen die zijn ingediend met betrekking tot de Referendumverordening. Wij zijn tegen beide amendementen en ik wil wel even aantekenen dat we zullen stemmen voor de Referendumverordening, omdat die voor ons echt superbelangrijk. Maar we zullen echt expliciet tegen beide amendementen zijn.

De VOORZITTER: Het gaat zo dat in de eerste stemronde de beide amendementen aan bod komen. Dan stel ik u daarna de gelegenheid om uw eindafweging te maken bij de voordracht, want die zit in het tweede pakketje.

De heer OSSEWEIJER (FvD): Oké, dan ben ik wat voorbarig geweest, maar dan is het bij dezen eigenlijk wel gelijk duidelijk.

De VOORZITTER: De eerste stap is daarmee helder, dank u wel.

De heer OSSEWEIJER (FvD): Goed.

De heer SCHMAAL (Groninger Belang): Bij ons is er wel een stemverklaring. Die gaat over amendement 28. Zoals al aangegeven in de woordvoering, is elke grens discutabel. We zullen daarom verdeeld gaan stemmen, geheel in lijn met een heleboel fracties over dit onderwerp.

De heer GERRITS (D66): Twee stemverklaring. Eentje over motie 373 van de Partij voor de Dieren. Wij zullen tegen stemmen, omdat het verminderen van het aantal dieren geen doel op zich is, maar een uitkomst kan zijn van stikstofdepositieverlagende maatregelen.

De tweede stemverklaring betreft motie 375 'Uit de stikstofcrisis (2)'. Wij stemmen daartegen, omdat bij het derde bulletje in het dictum staat '(...) *op een wetenschappelijke validatie van alle stikstofmaatregelen*'. Nou, die is er wat ons betreft. Die wordt alleen wat steeds verfijnder, door het plaatsen van extra meetsystemen. Maar daarom ontbreekt op dit moment geen wetenschappelijke validatie van stikstofmaatregelen als zodanig. Daarom zullen wij tegen stemmen.

De heer ZWART (PvdN): Ja, wij hebben een stemverklaring en die gaat over motie 377. Dat is een motie die wij zelf mede hebben ingediend. Maar wij gingen ervan uit dat inderdaad gas en nucleair groen licht hadden gekregen in Brussel. Maar vandaag in de krant staat dat het groene label is geruild voor oranje. Dat maakt voor ons de motie niet juist en daarom zullen wij tegen stemmen.

De VOORZITTER: Geen verder stemverklaringen meer? Dan gaan we over tot hoofdelijke stemming. Er zijn dringende redenen in de privésfeer van de heer Joling die ervoor zorgen dat hij heel graag als laatste zou willen stemmen. Nou, het lijkt me prima om met dat verzoek rekening te houden.

Dat betekent, meneer Van Kesteren, dat de stemming bij u gaan beginnen. Want u bent alfabetisch gezien het eerste Statenlid na de heer Joling. Dus als u de leesbril wilt opzetten, dan is het denk ik goed om eens even te kijken wat u vindt van de amendementen en de moties.

De heer VAN KESTEREN (PVV): Ja, mijn leesbril is nog steeds intact dankzij Anne Lies Meeske, waarvoor dank.

Amendement 28 tegen, amendement 29 tegen. Dan de moties. Motie 370 voor, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor, motie 377 voor.

De heer VAN DER LAAN (PvdN): Amendement 28 voor, amendement 29 voor, motie 370 voor, motie 371 voor, motie 372 voor, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor en motie 377 tegen.

Mevrouw LESMAN (SP): Amendement 28 voor, amendement 29 tegen, motie 370 voor, motie 371 voor, motie 372 voor, motie 373 voor, motie 375 voor, motie 376 voor en motie 377 tegen.

De heer MARQUART SCHOLTZ (Ons Groningen): Amendement 28 tegen, amendement 29 tegen, motie 370 voor, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor en motie 377 voor.

De heer MEENDERING (GroenLinks): Amendement 28 voor, amendement 29 voor, motie 370 tegen, motie 371 voor, motie 372 voor, motie 373 voor, motie 375 tegen, motie 376 voor, motie 377 tegen.

De heer MIESEN (VVD): Amendement 28 tegen, amendement 29 tegen. Dan de moties. Motie 370 tegen, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor, motie 377 tegen.

De heer NOLLES (GroenLinks): Ik ben voor amendement 28, voor amendement 29. Motie 370 tegen, motie 371 voor, motie 372 voor, motie 373 voor, motie 375 tegen, motie 376 voor en motie 377 tegen.

De heer OSSEWEIJER (FvD): Voor de amendement: A28 tegen en A29 tegen. Voor de moties: motie 370 voor, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor en motie 377 voor.

De heer PESTMAN (BV NL): Amendement 28 tegen, amendement 29 tegen, motie 370 voor, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor en motie 377 voor.

De heer RAM (PVV): Amendement 28 tegen, amendement 29 tegen. Dan de moties. Motie 370 voor, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor en motie 377 voor.

De heer ROEMERS (PvdA): Amendement 28 tegen, amendement 29 tegen, motie 370 tegen, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 tegen, motie 376 voor, motie 377 tegen.

De heer SCHMAAL (Groninger Belang): Amendement 28 voor, amendement 29 tegen, motie 370 voor, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor, motie 377 voor.

Mevrouw SIERSEMA (GroenLinks): Amendement 28 voor, amendement 29 voor, motie 370 tegen, motie 371 voor, motie 372 voor, motie 373 voor, motie 375 tegen, motie 376 voor, motie 377 tegen.

De heer STEENBERGEN (ChristenUnie): Amendement 28 tegen, amendement 29 voor, motie 370 tegen, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor en de laatste motie 377 tegen.

Mevrouw TEN VEEN (GroenLinks): Amendement 28 voor, amendement 29 voor, motie 370 tegen, motie 371 voor, motie 372 voor, motie 373 voor, motie 375 tegen, motie 376 voor en motie 377 tegen.

De heer VISSER (PvdA): Amendement 28 tegen, amendement 29 tegen, motie 370 tegen, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 tegen, motie 376 voor en motie 377 tegen.

Mevrouw VOERMAN (PvdD): Amendement 28 voor, amendement 29 tegen, motie 370 voor, motie 371 voor, motie 372 voor, motie 373 voor, motie 375 tegen, motie 376 voor en motie 377 tegen.

De heer DE VRIES (Fractie GO): Eerst de amendementen: A28 tegen en A29 tegen. Dan de moties. Motie 370 voor, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor en motie 377 voor.

Mevrouw VULPES (VVD): Amendement 28 tegen, amendement 29 tegen, motie 370 tegen, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor en motie 377 tegen.

De heer VAN DER WERF (FvD): De amendementen. Amendement 28 tegen, amendement 29 tegen. Dan de moties. Motie 370 voor, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor en motie 377 voor.

De heer DE WIT (CDA): Amendement 28 tegen, amendement 29 tegen, motie 370 tegen, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor en motie 377 tegen.

De heer ZWART (PvvhN): Amendement 28 voor, amendement 29 tegen, motie 370 voor, motie 371 voor, motie 372 voor, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor, motie 377 tegen.

Mevrouw BAKKER (SP): Amendement 28 voor, amendement 29 tegen, motie 370 voor, motie 371 voor, motie 372 voor, motie 373 voor, motie 375 voor, motie 376 voor en motie 377 tegen.

De heer BAKKER (VVD): Amendement 28 tegen, amendement 29 tegen, motie 370 tegen, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor en motie 377 tegen.

De heer BALDEW (PvdA): Amendement 28 tegen, amendement 29 tegen. Dan de moties. Motie 370 tegen, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 tegen, motie 376 voor, motie 377 tegen.

Mevrouw BENJAMINS (D66): Amendement 28 voor, amendement 29 voor. Dan de moties. Motie 370 tegen, motie 3721 voor, motie 372 voor, motie 373, motie 375 tegen, motie 376 voor, motie 377 tegen.

De heer BENNEMA (VVD): Amendement 28 tegen, amendement 29 tegen, motie 370 tegen, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor en motie 377 tegen.

Mevrouw BENNETT (GroenLinks): Amendement 28 voor, amendement 29 voor, motie 370 tegen, motie 371 voor, motie 372 voor, motie 373 voor, motie 375 tegen, motie 376 voor en motie 377 tegen.

De heer BERGSMA (CDA): Amendement 28 tegen, amendement 29 tegen, motie 370 tegen, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor en motie 377 tegen.

Mevrouw BLINK (Groninger Belang): Amendement 28 tegen, amendement 29 tegen. De moties. Motie 370 voor, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor, motie 377 voor.

De heer DE BOER (GroenLinks): Amendement 28 voor, amendement 29 voor, motie 370 tegen, motie 371 voor, motie 372 voor, motie 373 voor, motie 375 tegen, motie 376 voor en motie 377 tegen.

De heer BOONSTRA (CDA): Amendement 28 tegen, amendement 29 tegen, motie 370 tegen, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor en motie 377 tegen.

De heer VAN DER BORN (ChristenUnie): Amendement 28 tegen, amendement 29 voor. Dan de moties. Motie 370 tegen, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor en motie 377 tegen.

Mevrouw DONKER (ChristenUnie): Amendement 28 tegen, amendement 29 voor, motie 370 tegen, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor en motie 377 tegen.

De heer ELSHOF (D66): Amendement 28 voor, amendement 29 voor, motie 370 tegen, motie 371 voor, motie 372 voor, motie 373 tegen, motie 375 tegen, motie 376 voor en motie 377 tegen.

De heer FRENAY (SP): Amendement 28 voor, amendement 29 tegen, motie 370 voor, motie 371 voor, motie 372 voor, motie 373 voor, motie 375 voor, motie 376 voor en motie 377 tegen.

De heer GEIJTENBEEK (ChristenUnie): Amendement 28 tegen, amendement 29 voor, motie 370 tegen, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor en motie 377 tegen.

De heer GERRITS (D66): Amendement 28 voor, amendement 29 voor. Van de moties: motie 370 tegen, motie 371 voor, motie 372 voor, motie 373 tegen, motie 375 tegen, motie 376 voor en motie 377 tegen.

Mevrouw DEN HARING (PvdA): Amendement 28 tegen, amendement 29 tegen, motie 370 tegen, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 tegen, motie 376 voor, motie 377 tegen.

De heer HAZE (Groninger Belang): Amendement 28 voor, amendement 29 tegen, motie 370 voor, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor en motie 377 voor.

De heer HENSEN (SP): Amendement 28 voor, amendement 29 tegen. De moties: motie 370 voor, motie 371 voor, motie 372 voor, motie 373 voor, motie 375 voor, motie 376 voor en motie 377 tegen.

De heer TEN HOOVE (50PLUS): Amendement 28 voor, amendement 29 voor, motie 370 voor, motie 371 voor, motie 372 voor, motie 373 tegen, motie 375 voor, motie 376 voor, motie 377 tegen.

De heer JOLING (PvdA): Amendement 28 tegen, amendement 29 tegen, motie 370 tegen, motie 371 tegen, motie 372 tegen, motie 373 tegen, motie 375 tegen, motie 376 voor, motie 377 tegen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Daarmee zijn we rond voor stemronde 1. Ik schors de vergadering, zodat de griffier haar werk kan doen.

[Schorsing]

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en deel u de uitslagen mee.

Allereerst amendement 28 'Kiesrecht referendum vanaf 16 jaar': 19 stemmen voor, 25 stemmen tegen, dus het amendement is verworpen.

Amendement 29 'Referenda voor de hele provincie': 15 stemmen voor en 28 daartegen. Dat amendement is verworpen.

Dan motie 370: 18 stemmen voor, 25 stemmen daartegen. De motie is verworpen.

Dan motie 371: 17 stemmen voor, 26 stemmen tegen. De motie is verworpen.

Motie 372: 17 stemmen voor, 26 stemmen tegen. De motie is verworpen.

Motie 373: 11 stemmen voor, 32 stemmen daartegen. De motie is verworpen.

Dan motie 375 'Uit de stikstofcrisis (2)': 28 stemmen voor, 15 stemmen tegen. Deze motie is aangenomen.

Dan motie 376: 43 stemmen voor, nul tegen. De motie is unaniem aanvaard.

En motie 377 'Er begint een realistische wind te waaien': 10 stemmen voor, 33 stemmen tegen. De motie is verworpen.

Dan zijn wij aan stemronde 2. Dat zijn de stemmingen over de besluiten bij de voordrachten. Ik doe hetzelfde principe als de vorige keer. Ik ga het lijstje langs om te kijken of er stemverklaringen zijn en daarna gaan we feitelijk stemmen. Ik begin bij de fractie van GroenLinks. Zijn er stemverklaringen?

Mevrouw SIERSEMA (GroenLinks): Wij hebben een stemverklaring bij de Actualisatie Omgevingsverordening. Wij betreuren dat Middag-Humsterland nu niet de extra bescherming krijgt die GroenLinks nodig vindt aangezien de moties daarover niet zijn aangenomen. De andere punten vinden wij ook zeer belangrijk, daarom stemmen we wel voor de Actualisatie Omgevingsverordening.

De heer DE BOER (GroenLinks): Namens GroenLinks nog een stemverklaring en wel over de Referendumverordening. Door het afwijzen van amendement 29 zal, zoals aangekondigd, een deel van onze fractie tegen stemmen. Wij vinden het erg jammer dat het amendement is afgewezen. Voor een deel van onze fractie is dat een dusdanig breekpunt dat die leden tegen zullen stemmen.

De heer OSSEWEIJER (FvD): Ik had het al een beetje verklapt bij de eerste stemverklaring. Wij zijn erg blij met het niet-aannemen van de amendementen en kunnen daardoor zonder problemen volledige steun geven aan de Referendumverordening.

De heer GERRITS (D66): Een stemverklaring over de Actualisatie Omgevingsverordening. Jammer dat de moties 371 en 372 het niet hebben gehaald. Wij zullen toch voor de Omgevingsverordening stemmen. Want er zitten meer goede dingen in die verordening die de provincie juridisch nodig heeft om te kunnen functioneren.

De heer ZWART (PvvhN): Wij hebben een stemverklaring en die betreft ook inderdaad indirect de moties 371 en 372. Die hebben het niet gehaald. Wij hadden daar onze steun voor uitgesproken. Wij vinden de verandering die wij voorstelden, wel essentieel en zullen daarom tegen de Actualisatie Omgevingsverordening stemmen.

Mevrouw VOERMAN (PvdD): Ik sluit me aan bij de voorganger. We zullen om dezelfde reden tegen de Actualisatie van de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening stemmen.

De heer PESTMAN (BVNL): Eén stemverklaring over de Referendumverordening. Ik sluit mij grotendeels aan bij de stemverklaring van Forum voor Democratie. Ik hoop dat meerdere partijen zien dat een referendum meer belang heeft dan een persoonlijke voorkeur.

De VOORZITTER: Geen stemverklaringen meer, zie ik.

Dan staat er niets meer een hoofdelijke stemming in de weg over blok 2. Dus ik zou daarmee willen beginnen. We doen hetzelfde proces in dezelfde volgorde. Dus ik begin weer bij de man die daar inmiddels aan gewend is, de heer Van Kesteren.

De heer VAN KESTEREN (PVV): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' tegen, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor en 'Actualisatie Omgevingsverordening' ook voor.

De heer VAN DER LAAN (PvH): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' tegen, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' tegen, 'Actualisatie Omgevingsverordening' tegen.

Mevrouw LESMAN (SP): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' tegen, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' tegen, 'Actualisatie Omgevingsverordening' tegen.

De heer MARQUART SCHOLTZ (Ons Groningen): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' tegen, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' tegen en 'Actualisatie Omgevingsverordening' tegen.

De heer MEENDERING (GroenLinks): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' tegen, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor, 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

De heer MIESEN (VVD): De voordrachten: 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' tegen, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor en 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

De heer NOLLES (GroenLinks): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n': daar ben ik voor, 'Referendumverordening' toch tegen, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor, 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

De heer OSSEWEIJER (FvD): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' tegen, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' tegen en 'Actualisatie Omgevingsverordening' tegen.

De heer PESTMAN (BV NL): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' tegen, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' tegen, 'Actualisatie Omgevingsverordening' tegen.

De heer RAM (PVV): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' tegen, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor, 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

De heer ROEMERS (PvdA): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' tegen, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor, 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

De heer SCHMAAL (Groninger Belang): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' tegen, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor, 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

Mevrouw SIERSEMA (GroenLinks): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor en 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

De heer STEENBERGEN (ChristenUnie): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' tegen, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor, 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

Mevrouw TEN VEEN (GroenLinks): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' tegen, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor, 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

De heer VISSER (PvdA): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' tegen, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor en 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

Mevrouw VOERMAN (PvdD): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' tegen, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' tegen, 'Actualisatie Omgevingsverordening' tegen.

De heer DE VRIES (Fractie GO): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' tegen, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor, 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

Mevrouw VULPES (VVD): 'Voordracht: Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' tegen, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor en 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

De heer VAN DER WERF (FvD): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' tegen, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' tegen en 'Actualisatie Omgevingsverordening' tegen.

De heer DE WIT (CDA): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor, 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

De heer ZWART (PvN): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' tegen, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' tegen, 'Actualisatie Omgevingsverordening' tegen.

Mevrouw BAKKER (SP): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' tegen, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' tegen, 'Actualisatie Omgevingsverordening' tegen.

De heer BAKKER (VVD): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' tegen, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor, 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

De heer BALDEW (PvdA): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' tegen, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor, 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

Mevrouw BENJAMINS (D66): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor, 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

De heer BENNEMA (VVD): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' tegen, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor, 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

Mevrouw BENNETT (GroenLinks): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor en 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

De heer BERGSMA (CDA): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' tegen, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor en 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

Mevrouw BLINK (Groninger Belang): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' tegen, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor, 'Actualisatie Omgevingsverordening' ook voor.

De heer DE BOER (GroenLinks): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' ondanks alles voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor en 'Actualisatie Omgevingsverordening' ook voor.

De heer BOONSTRA (CDA): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' tegen, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor en 'Actualisatie Omgevingsverordening' ook voor.

De heer VAN DER BORN (ChristenUnie): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' tegen, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor en 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

Mevrouw DONKER (ChristenUnie): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' tegen, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor en 'Actualisatie Omgevingsverordening' ook voor

De heer ELSHOF (D66): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor, 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

De heer FRENAY (SP): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' tegen, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' tegen, 'Actualisatie Omgevingsverordening' tegen.

De heer GEIJTENBEEK (ChristenUnie): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' tegen, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor en 'Actualisatie Omgevingsverordening' ook voor.

De heer GERRITS (D66): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor, 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

Mevrouw DEN HARING (PvdA): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' tegen, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor en 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

De heer HAZE (Groninger Belang): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' tegen, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor en 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

De heer HENSEN (SP): Hier Oude Pekela weer. 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' tegen, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' tegen, 'Actualisatie Omgevingsverordening' tegen.

De heer TEN HOOVE (50PLUS): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' tegen, 'Referendumverordening' voor, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor en 'Actualisatie Omgevingsverordening' ook voor.

De heer JOLING (PvdA): 'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n' voor, 'Referendumverordening' tegen, 'Actualisatie Omgevingsvisie' voor, 'Actualisatie Omgevingsverordening' voor.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik schors de vergadering even voor het tellen van de stemmen.

[Schorsing]

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Ik heb de uitslagen voor u van de stemming over de voordrachten.

'Zoekgebied Roodehaan/Stainkoel'n': 25 stemmen voor, 18 stemmen tegen, De voordracht is aanvaard.

De 'Referendumverordening': 25 stemmen voor, 18 stemmen tegen. De voordracht is aanvaard.

'Actualisatie Omgevingsvisie': 32 stemmen voor, 11 stemmen tegen. De voordracht is aanvaard.

'Actualisatie Omgevingsverordening': 32 stemmen voor, 11 stemmen tegen. Ook deze voordracht is aanvaard.

4. Hamerstukken

A. Voordracht: Opname- en acceptatiebesluit project 'Doorfietsroute Zuidlaren-Haren (-Groningen)'

[Zonder beraadslaging of stemming conform besloten.]

B. Voordracht: Wensen en bedenkingen financiering Shine Medical Veendam

De heer MARQUART SCHOLTZ (Ons Groningen): Dit is een zodanig wankel *businesscase* dat Ons Groningen ertegen zal stemmen.

De heer PESTMAN (BVNL): Ja, eensluidend met de heer Marquart: BVNL wordt geacht tegen te stemmen.

[Zonder beraadslaging of stemming conform besloten, waarbij de fracties van Ons Groningen en BVNL worden geacht tegen te hebben gestemd.]

C. Voordracht portefeuilleverdeling GS – AB Waddenfonds

De heer DE VRIES (Fractie GO): De Fractie GO wil graag geacht worden tegen te stemmen.

De VOORZITTER: Dan is aldus besloten met inachtneming van deze aantekening. Ingewikkeld is wel dat we hadden besloten – en tot twee weken geleden hadden gecheckt – dat het bij acclamatie kon. Dat verdraagt zich eigenlijk niet met tegenstemmen.

Wat zullen we doen? De griffier zegt dat nu alsnog schriftelijk moet worden gestemd. Dus zullen we dat dan maar doen? Ik wil het risico niet lopen dat er een ongeldig besluit is. We gaan schriftelijk stemmen. Er is dus geen besluit genomen over de benoeming van een lid en een plaatsvervangend lid in het AB Waddenfonds.

[Geen besluit genomen. Er vindt alsnog een schriftelijke stemming plaats.]

D. Voordracht: Eenmalige verhoging van de maximale reserve fracties

[Zonder beraadslaging of stemming conform besloten.]

E. Statenbesluit correctie benoeming leden Auditcommissie

[Zonder beraadslaging of stemming conform besloten.]

5. Ingekomen brieven

A. Ingekomen brieven van Gedeputeerde Staten

[Zonder beraadslaging voor kennisgeving aangenomen.]

B. Ingekomen brieven van derden

[Zonder beraadslaging voor kennisgeving aangenomen.]

6. Notulen voorgaande Statenvergaderingen van 10 en 17 november 2021

[Ongewijzigd vastgesteld.]

7. Sluiting

De VOORZITTER: Daarmee zijn we, dames en heren, aan het eind gekomen van deze vergadering. Dank u wel voor uw inbreng en de vergadering is gesloten.